

El tram final de l'Ebre rep milers de tones de sediments en una crescuda controlada

Els equips tècnics de la CHE han analitzat la terbolesa de l'aigua i les sorres de fons arrossegades per l'avinguda

Terres de l'Ebre Dani Camacho

La crescuda controlada del riu Ebre que s'ha fet esta setmana al tram final ha mobilitzat entre 10.000 i 15.000 tones de sediments, segons les primeres estimacions de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE). L'episodi ha consistit en una alliberació sostinguda d'uns 1.450 metres cúbics d'aigua per segon durant 24 hores, un cabal que ha recorregut el tram baix del riu mentre els equips tècnics i científics en seguien l'evolució amb un monitoratge intensiu.

Segons ha explicat el cap de l'Oficina de Planificació Hidrològica de la CHE, Miguel Ángel García Vera, una de les principals particularitats d'esta prova ha sigut la durada de l'episodi, que ha permès seguir amb molt més detall el comportament del riu i del transport de sediments. **"La gran novetat és la duració, 24 hores, amb una monitorització de detall"**, ha assenyalat. Esta circumstància ha permès observar amb precisió com la punta de cabal i els sediments associats avançaven riu avall, així com l'evolució de la terbolesa de l'aigua al llarg del temps.

Un dels indicadors que ha centrat l'atenció dels investigadors ha sigut precisament la terbolesa, que mesura la quantitat de sediments fins que circulen en suspensió a l'aigua. Les estacions de control i els punts de mostreig instal·lats al llarg del riu han detectat valors al voltant dels 100 NTU, una xifra que indica una mobilització notable de sediments. A diferència d'altres crescudes, però, el comportament de la terbolesa ha sigut especialment singular, ja que no s'ha produït un pic sobtat seguit d'un descens ràpid, sinó que s'ha mantingut durant pràcticament tota la crescuda.

"Hem vist que la terbolesa ha pujat a valors d'uns 100 i s'ha mantingut durant tota la crescuda, no ha estat un pic de pujada i baixada", ha explicat García Vera, que ha remarcat que este comportament és especialment interessant des del punt de vista científic perquè pot indicar una aportació continuada de sediments al llarg de tot l'episodi.

El cap de planificació hidrològica de la CHE, amb una llibreta amb notes i el torpede amb què es capturen sediments que baixen pel fons del riu. / D.C.C.

I A MÉS...

La CHE hi continuarà apostant, però la PDE hi veu una "lentitud intencionada"

La planificació de la gestió dels sediments a la conca de l'Ebre tindrà continuïtat en el pròxim cicle de planificació hidrològica (2028-2033). La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) preveu mantindre i desenvolupar l'Estratègia de Gestió Integral de Sediments de la conca de l'Ebre (GIS-DE) dins del futur Pla de conca, que actualment se troba en fase inicial de participació pública.

En este context, la gestió dels sediments és considerada una qües-

tió clau per diversos motius, tant hidrològics com ambientals. Segons García Vera, la voluntat és continuar avançant en el coneixement i la gestió del transport de sediments al llarg dels rius de la conca, especialment en els trams regulats per embassaments.

Per a la Plataforma en Defensa de l'Ebre, l'estratègia planificada a hores d'ara es queda curta, tot i que valoren que es continue apostant per la gestió de sediments, cosa que fa uns anys ni es planteja-

va. **"S'han fet coses respecte a fa deu anys, quan la Confederació no en volia ni parlar"**, celebra la portaveu de la Plataforma, Susanna Abella. Tot i això, creu que fan falta engegar noves proves pilot: **"Tots els estudis són benvinguts, però hem de passar als fets reals. Les riudes donen informació, però els sediments que diuen passar els embassaments són insuficients"**. Abella creu que hi ha una **"lentitud intencionada"**, tot i existir una actitud més positiva.

Este fenomen podria estar relacionat amb el nivell dels embassaments situats aigües amunt del tram final del riu. En esta ocasió, l'embassament de Flix estava aproximadament mig metre per sota de la cota registrada en una prova anterior, mentre

que el de Riba-roja es trobava uns dos metres més baix.

Les primeres estimacions indiquen que el volum total mobilitzat durant la crescuda és rellevant, tot i que encara s'haurà de confirmar amb l'anàlisi detallada de totes les dades reco-

llides. **"El volum de sediments pot estar, de manera molt preliminar, entre 10.000 i 15.000 tones en tota la crescuda"**, ha indicat el responsable de planificació hidrològica de la CHE. Tot i això, ha recordat que cada episodi és diferent i que les crescu-

des naturals registrades al febrer ja havien mobilitzat part dels sediments acumulats al llit del riu.

Els investigadors també han intentat mesurar el transport de sediments de fons, formats per sorres i petites graves que es desplacen pel llit del riu. Per a estudiar este fenomen, a Sant Jaume d'Enveja s'ha dut a terme una prova experimental utilitzant un dispositiu anomenat torpede, que es baixa fins al fons del riu per a capturar estes partícules. Les primeres proves indiquen que este transport de fons és relativament limitat, ja que en cada immersió només s'han recollit petites quantitats de material.

García Vera ha reconegut que els sediments que es mobilitzen actualment no sempre són els més adequats per a reforçar la costa, ja que es dispersen amb facilitat. **"La font dels materials és sobretot de material molt fi que va en suspensió i la dinàmica marina se l'emporta molt lluny"**, ha advertit. Per este motiu, incrementar el transport de sediments més gruixuts —com ara sorres— és un repte molt més complex.